

Eesti parim noortalunik kasvatab Karulas veiseid

2019. aasta noortalunikuks valiti Mooratsi talu peremees Mehis Visnapuu, kes Karula kandis veiseid ja maheteravilja kasvatab. Tegusa noormehe teekond põllumajandusettevõtluses sai alguse juba kaheksa aastat tagasi, täna majandatakse isaga kahasse kahte firmat.

Maal elamist ei saa rahaks arvestada

Visnapuu kasvatab veiseid mõni kilomeeter Lüllemäe külast oma vanaisale kuulunud Mooratsi talus. Maaliliste Karula kuplite vahel meeldib nii mitmekesist toitu hindavatele veistele kui Mehisele ja tema perele. Kuigi talunik sündis Lääne-Virumaal, saadeti poiss suveks alati vanaisa juurde Mooratsi tallu. Siiakanti otsustas mees kolida juba 2007. aasta alguses, mil pakkis oma asjad Lääne-Virumaal, et asuda elama vanaisa tallu, kus nüüd tegutseb peremehena. „Kuidagi ei saa linnas elada, seal tuleb juba umbes kolme tunniga selline närbumise tunne ja tulebki ära maale, koju tagasi tulla,“ räägib Visnapuu. „Loomad on mulle kogu aeg meeldinud ja kogu maa värk. Aga alguses pidi nagu varjama seda, et ma „maakaks“ tahan saada. Nüüd võib seda juba isegi kõva häälega välja öelda,“ lisab ta naljatades.

Maal on noortaluniku sõnul kindlasti kulukam elada, kui linnas. „Ma pean juba kinno või kohvikusse mineku jaoks kulutama tunduvalt rohkem raha ja aega kui linnas elades, kui arvestada auto kütusekulu ka juurde. Aga maal elamist ei saa ka alati rahaks arvestada, see on elustiili küsimus. Mulle meeldib maal ja ma ei tunne puudust ka pidevalt kinos või kohvikus käimisest,“ räägib Visnapuu.

Veiste pidamine nõuab pühendumist

Veiste kasvatamine tundus loomuliku jätkuna vanaisa hobuste ja lüpsilehmade pidamisele. Mehis meenutab, et ühel hetkel toodi vanaisale onu poolt ka veised ja nii lihakarja pidamine Mooratsil alguse sai. Lisaks Mehise vanaisale tegeleb põllumajandusega ka tema isa Silver Visnapuu, kelle talu asub mõnekümne kilomeetri kaugusel Antsla vallas. Samuti onu Kalmer Visnapuu, kes kasvatab lihaveiseid Lääne-Virumaal. Seega võib öelda, et loomapidamine on Mehisel juba mitmendat põlve veres.

Kuigi veiste pidamine on viimastel aastatel Eestis populaarsust kogunud ja kasvatajaid on üle vabariigi palju, tõdeb Mooritsa talu peremees, et veiste pidamine polegi nii lihtne, kui esmapilgul paista

Parim noortalunik Mehis Visnapuu linnaelust puudust ei tunne.

võib. „Just üks päev ajasin lambaid ja maru hea oli. Lihtsalt võtad ja paned nad põhimõtteliselt paika, väga lihtne. Lehmaga on aega vaja, ta mõtleb ja ega kui ta ei taha minna, siis ei aita piits ka. Veisele tuleb aega anda, siis ta astub ise õigesse kohta,“ selgitab Mehis Visnapuu.

Noormehe sõnul on Lüllemäe kant hea koht, kus veiseid pidada ja ka ise elada. Loomad hoiavad maa korras ning ei lase paigal uuesti võssa kasvada nii, nagu see kunagi oli olnud. Mooratsi talus tegutseb mees töödega üksi, kuid ühtegi virinat või hädaldamist aasta noortaluniku käest sellepärast ei kuule. Kuigi konkurentsi leidub, on olukord veisekasvatases viimasel ajal stabiilsemaks muutunud. „Kätte on jõudnud aeg, kus esimese suure vaimustuse ja hooga karja võtnud inimesed on avastanud, et see polegi lihtsalt kullaauk, vaid päris raske töö ning oma loomad ära andnud,“ räägib ta.

Aasta noortaluniku tiitel tuli üllatusena

Mehis Visnapuu on õppinud Järvamaa kutseõppekeskuses Säreveres põllumajandustootmist ja mehhaniseerimist. Möödunud talvel käis end samas koolis täiendamas veisekasvatuse ja taimekasvatuse erialadel, läbides kaks

õppekava korraga. Olulisi teadmisi talupidamiseks on Mehis omandanud ka perelt, tuttavatelt ja teistelt talunikelt.

Eesti parima noortaluniku tiitel tuli talunikule üllatusena. Kui Mehisel küsiti, kas ta soovib tiitlile kandideerida, arvas mees, et nalja võib ikka teha ja jäi nõusse. „Olin sellel ajal Ruhnu saarel, kui võitja välja kuulutati. Isa helistas ja ütles, et kuule, tuligi tiitel. Kunagi kandideerin samuti ja sain tunnustuse tõukarja eest. Kui nüüd enne üritust öeldi küll, et tule kindlasti kohale või saada vähemalt keegi enda asemel, siis arvasin, et tuleb taas selline lohutusauhind. Aga läks teisiti. Natuke on ikka uhke tunne ja selg rohkem sirgu,“ lisab Mehis.

AS Ragn-Selli klienditeeninduspunkt Valgas on kolinud Valga jäätmejaamast uuele aadressile, milleks on **Vabaduse tn 38**.

Klienditeeninduspunkt on avatud kolmapäeviti kell 8.00-16.00

Klienditeeninduspunktis on võimalik saada infot korraldatud jäätmeveo teemal (veograafikud, lepingud, arved).
Ragn-Selli klienditugi tel. 60 60 439
töötab E-R 8.00-17.00 e-post: info@ragnsells.ee

Valga vallavalitsus soovib Mehis Visnapuule edu ja jaksu edaspidistes tegemistes ning palju õnne noortaluniku tiitli puhul!

Teve Rajamets
Meediaspetsialist

VALLAVALITSUSE VEERG

Valga Vallavalitsusel toimus vahemikus 7.08-5.09.2019 neli istungit, millel otsustati:

- **Volitada** sotsiaaltö teenistuse ametnikke esindama Valga Vallavalitsuse eestkostele määratud alaealisi ja piiratud teovõimega täisealisi isikuid.
- **Moodustada** konkursikomisjonid sotsiaaltö teenistuse koduhooldustöötaja töökoha ning ettevõtlus- ja arenguspetsialisti ametikoha täitmiseks. Samuti žürii „Valga linna ujula laiendamise ja veekeskuse projektee-rimise“ ideekavandite hindamiseks.

Eraldada:

- MTÜ Sooru Arendusele projekti „Sooru Külapäev“ omaosaluse tasumiseks 250 eurot;
- Valga Motoklubile pearahasid I poolaastal kokku 576 eurot;
- Valga Saalihoki klubidele pearahasid I poolaastal kokku 1008 eurot;
- Munitsipaalvara teenistusele Toogipalu kalmistu laienduse ehituseks 8273 eurot;
- Karula Muinsuskaitse Seltsile 400 eurot projekti omaosaluse tasumiseks;
- MTÜ Karula-Lüllemäe Tervise- ja Spordikeskusele 1149 eurot projekti omaosaluse tasumiseks;
- Valga Muuseumile 564 eurot arvuti asendamiseks;
- Munitsipaalvara teenistusele 63 eurot kindlustusjuhtumi omavastutuse kandmiseks;
- Munitsipaalvara teenistusele Taheva Kordoni maja küttesüsteemi remondiks 560 eurot ja Koikküla raamatukogu katuse remondiks ja kütteregulaatori paigalduseks 3200 eurot;
- Munitsipaalvara teenistusele Pedeli ja Laatre ujumiskohtadesse ujuvsildade paigalduseks, Sooru paisjärve tammi parandustöödeks ja Hargla Mustajõe ujumiskoha korrastamiseks 10 860 eurot;
- MTÜ-le Sooru Arendus seoses sportlaste osalemisega rahvusvahelistel tiitlivõistlustel 300 eurot;
- Sportlasele 150 eurot osalemiseks rahvusvahelisel võistlusel;
- Klubidele ja MTÜ-dele spordiürituste korraldustoetust kogusummas 2295 eurot.

Tunnistada kehtetuks:

- Valga Vallavalitsuse 05.02.2019 korraldus nr 64;
- Valga Vallavalitsuse 19. juuni korraldus nr 269;
- Valga Vallavalitsuse 19. juuni korraldus nr 270;
- Valga Linnavalitsuse 18. juuni 2013 korraldus nr 175;
- Valga Vallavalitsuse korralduse 24.07.2019 nr 293 punkt 1.4;
- Valga Vallavalitsuse 27. novembri 2018 korraldus nr 440.

- **Kinnitada** Valga valla koolieelses lasteasutuses koha kasutamise lepingu tüüpvorm ja Valga Kaugõppegümnaasiumi hoolekogu koosseis.

Suunata Valga vallavolikogule otsustamiseks:

- Loa andmine projektis osalemiseks ja omaosaluse tagamine osalemiseks projektis “Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine Valga vallas, II voor”;
- Omafinantseeringu garanteerimine projekti „Kaasava hariduse rakendamine Valga valla koolides” elluviimiseks eelarveaastatel 2019–2021;
- Valga linna Viljandi tn 82c krundi ja selle lähiala detailplaneeringu algatamine ja kesk-konnamõjude uuringu algatamata jätmine;
- Valga Vallavalitsusele loa andmine hoones-tusõiguse seadmiseks MTÜ Valga Abikeskuse kasuks Lembitu tn 2 kinnistule;
- Valga Vallavalitsusele loa andmine riigihanke “Valga vallateede talvine hooldus 2019-2022“ korraldamiseks.
- **Vabastada** Valgamaa Lasterikaste Perede Ühing ja Valgamaa Äriklubi Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuse ruumide üüri, heli- ning valgustehnika eest makstavast summast 50% ulatuses.

Anda:

- MTÜ-le Valgamaa Noorsootöökeskus Tankla otsustuskorras kasutusse eluruumid;
- Tõrva Tervisekeskus OÜ-le otsustuskorras kasutusse ruum Tsirguliina Kooli hoones;
- MTÜ-le Stúdio Joy otsustuskorras kasutusse ruumid hoones Aia tn 20 Valga.
- Tasuda žüriis osalemise eest Arhitektuuri-büroole Sport OÜ 400 eurot ja Arhitektuuri-klubi OÜ-le 400 eurot.
- **Võtta vastu** eraisikutelt pärandvara ja kinkena korteriomand.

Muuta

- Valga Vallavalitsuse 24.07.2019 korralduse nr 298 punkti 1;
- Valga Vallavalitsuse 03.04.2019 korralduse nr 168 punkte 1.15 ning 1.16.

Määrata

Kirikumõisa tee 11 maaüksuse jagamisel tekkinud reaalosadele lähiaadressid ja sihtotstarbed alljärgnevalt:

- Valga vald, Lüllemäe küla, Kirikumõisa tee 11, 100% elamumaa;
- Valga vald, Lüllemäe küla, 23201 Puurina-Lüllemäe-Litsmetsa tee, 100% transpordimaa.

Konge maaüksuse jagamisel tekkinud reaalosadele lähiaadressid ja sihtotstarbed alljärgnevalt:

- Valga vald, Õlatu küla, Konge, 100% maatulundusmaa;
- Valga vald, Õlatu küla, Kongemetsa, 100% maatulundusmaa.

Petseri tn 3//Pikk tn 22//Pikk tn 24 maaüksuse jagamisel tekkinud reaalosadele lähiaadressid ja sihtotstarbed alljärgnevalt:

- Valga vald, Valga linn, Petseri tn 3, 100% elamumaa;
- Valga vald, Valga linn, Pikk tn 22, 100% elamumaa;
- Valga vald, Valga linn, Pikk tn 24, 100% elamumaa;

Tidrike maaüksuse jagamisel tekkinud reaalosadele lähiaadressid ja sihtotstarbed alljärgnevalt:

- Valga vald, Vilaski küla, Tidrike, 100% maatulundusmaa;
- Valga vald, Vilaski küla, Tidrikepõllu, 100% maatulundusmaa.

Vanakubja maaüksuse jagamisel tekkinud reaalosadele lähiaadressid ja sihtotstarbed alljärgnevalt:

- Valga vald, Sooblase küla, Vanakubja, 100% maatulundusmaa;
- Valga vald, Sooblase küla, Kubjalohu, 100% maatulundusmaa.

Ala-Räime maaüksuse jagamisel tekkinud reaalosadele lähiaadressid ja sihtotstarbed alljärgnevalt:

- Valga vald, Laanemetsa küla, Ahvena, 100% maatulundusmaa;
- Valga vald, Laanemetsa küla, Räime, 100% maatulundusmaa;
- Valga vald, Laanemetsa küla, Koikküla-Koiva-Laanemetsa tee, 100% transpordimaa.

Elja maaüksuse tekkinud reaalosadele lähiaadressid ja sihtotstarbed alljärgnevalt:

- Valga vald, Lota küla, Elja, 100% maatulundusmaa;
- Valga vald, Lota küla, Uue-Elja, 100% maatulundusmaa;
- Valga vald, Lota küla, Elia tee, 100% transpordimaa.

Piirikõrtsi maaüksuse jagamisel tekkinud reaalosadele lähiaadressid ja sihtotstarbed alljärgnevalt:

- Valga vald, Koiva küla, Piirikõrtsi, 100% maatulundusmaa;
- Valga vald, Koiva küla, Kõrtsi, 100% maatulundusmaa;
- Valga vald, Koiva küla, Koikküla-Koiva-Laanemetsa tee, 100% transpordimaa.

Lepaoru maaüksuse jagamisel tekkinud reaalosadele lähiaadressid ja sihtotstarbed alljärgnevalt:

- Valga vald, Ringiste küla, Lepaoru, 100% maatulundusmaa;
- Valga vald, Ringiste küla, Uue-lepaoru, 100% maatulundusmaa;
- Valga vald, Ringiste küla, 23215 Karula-Ringiste tee,, 100% transpordimaa.

Anda nõusolek:

Elektrilevi OÜ-le isikliku kasutusõiguse seadmiseks alljärgnevale kinnistutele:

- Öru puhkeala, kaitsevööndi ala suurus 44 m², maakaabelliini paigaldamiseks;
- Aiamaa, kaitsevööndi ala suurus 554 m², maakaabelliini paigaldamiseks;
- Farmi tee L1, kaitsevööndi ala suurus 30 m², maakaabelliini paigaldamiseks;
- Jõe tänav, kaitsevööndi ala suurus 217 m², sideehitise paigaldamiseks;
- Korva-Raudlaane tee, kaitsevööndi ala suurus 14 m², maakaabelliini paigaldamiseks;
- Tööstuse tänav T2 , kaitsevööndi ala suurus 24 m², maakaabelliini paigaldamiseks.

Telia Eesti AS-ile isikliku kasutusõiguse seadmiseks alljärgnevale kinnistule:

- Valga linn, Võru tn T2, koormatava ala pindala on 22 m²;
- Valga linn, Tiigi tänav koormatava ala pindala on 16 m²;
- Valga linn, Võru tn T3 koormatava ala pind on 26 m²;
- Valga linn, Pikk tänav T4, koormatava ala pindala on 25 m²;
- Valga linn, Võnnu tänav, koormatava ala pindala on 32 m²;
- Valga linn, Uus-Koidu tänav, koormatava ala pindala on 463 m²;
- Valga linn, Lõuna tänav, koormatava ala pindala on 11 m²;
- Valga linn, Välja tänav koormatava ala pindala on 13 m²;

Valga vallas Lüllemäe jalgratta ja jalgte maaüksuse jätmisega riigi omandisse ja määrata aadress ning sihtotstarve alljärgnevalt:

- Valga vald, Lüllemäe küla, 23201 Puurina-Lüllemäe-Litsmetsa tee, sihtotstarbega 100% transpordimaa.
- Korrastada Valgas Tornu tänaval 17 maaüksuse ja Järve tänaval 5 maaüksuse aadressid.
- Väljastada kasutusluba Valga linnas Vainu tn püstitatud elamule.

Ajalehte Valga Teataja annab välja Valga Vallavalitsus

E-post: **teataja@valga.ee**

Reklaam: **5373 6992**

Toimetus: **766 9902 või 5307 4109**

Küljendus, kujundus, teostus: **OÜ Kuldne Lammas**

Trükk: **AS Kroonpress**

Kohaliku elu edendajad saavad taotleda kuni 2000 eurot toetust

Karula Vabatahtlik Tuletõrjeselts on KOP-i toel korraldanud tuleohutuspäevi.

Mittetulundusühingutele ja sihtasutustele on toetuse taotlemiseks taas avatud kohaliku omaalgatuse programm, millega soovitakse kaasa aidata tugevate ja omaalgatusel põhinevate kogukondade tekkimisele ning püsimisele.

„Lisaks paikkonnale on inimeste jaoks sageli elukohaga rahulolemiseks määravaks teguriks inimesed, kellega nad lähestikku elavad ehk kogukonnal on meeldiva kodutunde tekkimiseks järjest suurem osa,” ütles riigihalduse minister

Jaak Aab. „On tunnustamisväärne, kui on inimesi, kes tahavad vabatahtlikult panustada oma aega ja energiat ühise kodukandi paremaks muutmisel. Et neile ja nende kogukondade tugevdamisega seotud tegevustele jõudu juurde anda, pakume võimalust taotleda kuni 2000 euro suurust toetust.”

Programmi eesmärgi täitmiseks antakse toetust tegevusteks, mis tugevdavad kogukonna identiteeti, loovad tõhusamat koostööd ning panustatavad kogukonnaliikmete tead-

miste ja oskuste kasvu. Toetust antakse ka kogukonnaliikmetele vajalike teenuste pakumiseks ja ühistegevust soodustavate avalikus kasutuses olevate objektide rajamiseks ja arendamiseks.

Toetust saavad taotleda avalikes huvides tegutsevad mittetulundusühingud ja sihtasutused, milles ei osale liikmena kohalik omavalitsus ega riik ja mille liikmetest äriühingud ei moodusta rohkem kui poole. Maksimaalne toetussumma esitatud projekti kohta on 2000 eurot ning omafinantseering peab olema vähe-

malt 10% projekti kogumaksumusest.

Taotlus koos nõutud lisadega tuleb esitada digitaalselt allkirjastatuna aadressile monika.rogenbaum@valgamaa.ee hiljemalt 1. oktoobriks 2019 kell 16.30. Hiljem laekunud taotlusi ei menetleta ja paberandjal taotlust esitada ei saa.

Programmdokument ja taotlus- ning aruandevormid on leitavad aadressilt: <http://www.valgamaa.ee/uldinfo/programmid>

VOLIKOGU VEERG

Valga Vallavolikogu I koosseisu 21. istung toimus reedel, 30. augustil 2019 algusega kell 13.00 Valga raudteejaamas. Kohal viibis 27 saadikut 27st.

Vallavolikogu istungil otsustati:

- **Algatada** Valga linna Viljandi tn 82c krundi ja selle lähiala detailplaneering eesmärgiga kaaluda võimalusi määrata ehitusõigus tootmisettevõtte hoonete rajamiseks ja juurdepääsutee asukoha valikuks.
- **Sõlmida** Toomemäe (registrios nr 117340, katastritunnus 77901:004:0190) kinnistu omanikuga leping kinnistu koormamiseks isikliku kasutusõigusega Valga valla kasuks kogupindalaga ligikaudu 270 ruutmeetrit eesmärgiga määrata kogu koormatav ala avalikku kasutusse.
- **Garanteerida** omafinantseering kuni 18 662,82 eurot projekti „Kaasava hariduse

rakendamine Valga valla koolides” elluviimiseks eelarveaastatel 2019–2020.

- **Lubada** Valga Vallavalitsusel osaleda projektis „Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine Valga vallas, II voor” ja garanteerida omafinantseering kuni 28 333 eurot projekti tegevuste elluviimiseks eelarveaastatel 2019–2021.
- Valga vallavanem Margus Lepik andis ülevaate vallavalitsuse teenistuste tegemistest juuni-, juuli- ja augustikuus.
- Eelarve omalaekumiste kasutamisest II kvartalis 2019 tegi ülevaate finantsjuht Kaie Karist.
- Peatati Oleg Vahrini volitused Vallavolikogu liikmena ja määrati asendusliikmeks Valentina Melehhova.
- Volikoguliikme Kaupo Kutsari arupärimisele seoses Valga haigla remondiga vastas vallavanem Margus Lepik.
- Volikogu istungite salvestamist puudutava teavitusega esines volikogu liige Monika Rogenbaum.

Õnnitleme septembrikuu eakaid sünnipäevalapsi!

80. sünnipäeva tähistavad

Ainu Hillermaa
Vladimir Semjonov
Uno Rääk
Gunars Beiša
Svetlana Tätõh
Maria Burova
Eva Gruško
Mae Kruustik
Eugenia Pjatkovskaja
Ellen Küün
Ellu-Eesi Uppin
Hilja Böstrova

85. sünnipäeva tähistavad

Luisse Radsin
Denise Alasoo
Vaike Kann
Tiiu Haukanõmm
Illar Sinimäe
Vera Larkina

90. sünnipäeva tähistavad

Uno Aab
Juta Pütsepp
Vaike Königsberg

95. sünnipäeva tähistavad

Milly-Silvia Varik
Ellen-Morris Mets

96. sünnipäeva tähistab

Lorita Gorbatšjova

Liivimaa Mihklilaat 2019

Valga kesklinnas laupäeval,
5. oktoobril kell 8-16

PÄEVAKAVA

LAAT Kesk ja Vabaduse tänaval

- kell 8-16 Laad, mis on kujunenud rahva seas tuntuks ja hinnatuks iga-aastaseks meelelahutusürituseks. Laadale oodatakse eelkõige müüma taime- ja loomakasvatajaid, käsitöömeistreid, meemüüjaid, puidust mööbli valmistajaid, erinevate toiduainete müüjaid, ehte valmistajaid jt huvitava omatoodangu ja värske aiasaaduste müüjaid. Info laadaprogrammi kohta www.valga.ee

Müügikoha hinnad on alljärgnevad:

- 3x3 m (käsitöö, põllumajandussaadused, sh istikud) üks koht 15 €;
- 3x3 m (toidukaubad, tööstuskaubad, trükised, erakondade reklaam) üks koht 25 €;
- 1-faasilise voolu (16A) ühendamine 15 €.

Elektrooniline müügikohtade registreerimine alates 1. septembrist kuni 3. oktoobrini www.valgakultuurikeskus.ee või www.valga.ee. Elektrooniliselt registreeritud koht säilitatakse 5. oktoobril kuni kell 7.30. Info Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuse valvelauast, telefon +372 766 9970.

Kultuuri- ja Huvialakeskuse esisel platsil esinevad rahvamuusikaansambel KRATT ja Mafalda ja Loreida räägivad nii, nagu asi on.

Ajakava:

- kell 10.30-11 Mafalda ja Loreida
- kell 11-11.40 Rahvamuusikansambel Kratt
- kell 11.40-12 Mafalda ja Loreida
- kell 12-12.40 Rahvamuusikansambel Kratt
- kell 12.40-13 Mafalda ja Loreida
- kell 13-13.30 Kodumoosi konkursi ja raskeima kõrvitsa konkursi võitjate autastustamine
- kell 13.30-14.10 Rahvamuusikaansambel Kratt
- kell 14.10-14.30 Mafalda ja Loreida

Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuse ees

- kell 10-12.30 Raskeima kõrvitsa konkurss-näitus. Kõrvitsaid võetakse vastu Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuse valvelauas 23. septembrist kuni 4. oktoobrini. Raskeima kõrvitsa omanik kuulutatakse välja 5. oktoobril kell 13 Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuse esisel platsil. Raskeima kõrvitsa omanikule üllatusauhind! Rohkem kui 3 kõrvitsat konkursile toonutele vahvad eriauhinnad! Lisainfo saamiseks helistada telefonil 766 9970 või 5332 7622.

Kultuuri- ja Huvialakeskuse ümbruses

- kell 10-16 Lastele erinevad atraktsioonid: batuudid, elektriautod, ponid jne (tasulised).

Valga Muuseumis

- kell 10-12.30 Omatehtud kodumoosi konkurss-näitus. Konkursikeediseid võetakse vastu Valga Muuseumis kuni 4. oktoobrini. Parimad keedisemeistrid kuulutatakse välja 5. oktoobril kell 13 Kultuuri- ja Huvialakeskuse esisel platsil. Žürii ja rahva poolt valitud parim kodumoosi meister saab üllatusauhinna!
- Üllatusi loositakse välja ka hääletajate vahel. Täpsemad reeglid www.valgamuuseum.ee või helistada telefonil 766 8861.

Valga Muuseumi hoovialal

- kell 10-14 Erinevad õpitoad lastele ja täiskasvanutele.
- kell 10.30 Pannkookigiga ümber maailma.

Valga Kutseõppekeskuse õpilaste poolt pakutakse pannkooke koos kodukeedistega, kreppe, draanikuid. Pannkookide ajalugu, erinevate rahvuste pannkoogi küpsetamise traditsioonid ja degusteerimine

- kell 12 Valgamaa Kutseõppekeskuse eestvõtmisel toimub näidis flambeerimine ehk leegiga toidu valmistamine. Flambeerimise ajalugu, omapära ja valmistamise reeglid. Crepe Suzette valmistamine ja degusteerimine.
- Tutvustatakse sotsiaalvaldkonnas õpitavaid erialasid (lapsehoidja, tegevusjuhendaja ja hooldustöötaja). Külalisel võimalus mõõta uue kaasaegse ja multifunktsionaalse simulaatoriga vererõhku, hapnikusisaldust veres, veresuhkrut ja südamerütmi. Võimalus saada esmased kogemused elustamisest - simulaatornukk.
- kell 10-16 Ranna Rantšo loomapark.** Ponid, hobused, kihnu lambad talledega, kitsed talledega, sikud, kameroni kitsed, šotimägiveise vasikas, jänessed, villasea-kesikud, minisead. Haned, kuked-kanad, kalkunid. Loomaparki sissepääs tasuta.

Valga Jaani kiriku juures ja kirikus

- kell 13.30 140 aastat eestikeelset jumalateenistust Valga Jaani kirikus. Õpetajate pingi pühitsemine ja orelimuusika pooltund kirikus. Esineb organist Anneli Klaus Tartust.

Jalgpalliklubi FC Valga on suvepuhkuselt tagasi

FC Valga noored jalgpallurid on suvel veidi puhanud ning alustanud uut hooaega uue hooa. Möödunud hooaja lõpus toimusid veel Eesti meistrivõistlused jalgpallis, kus osales ka laste jalgpalliklubi FC Valga.

26. mail toimus 4 mängu Valgas, kus FC Valga poisid võitsid 3 mängu ja üks mäng jäi viiki. „Jalgpallipoisid näitasid oma head mänguoskust ning füüsilist ja vaimset valmidust, et saavutada võit vastaste üle. Näha oli, et isegi kui mängu alguses midagi ebaõnnestus, siis poisid suutsid keskenduda ning tublisti lõpuni mängida,“ rääkis lapsevanem Dolesja.

Juunikuus said poisid puhata ning 27.-28. juulil osaleti võistlusel Otepää Cup, kus osaleti 2011., 2012. ja 2013. aasta vanusegruppidega. 2013. aasta vanusegrupi poisid võitsid kõik mängitud viiest mängust. 19. augustil mängisid 2012. aasta vanusegrupi poisid Elva Cupil ning võitsid kõik neli mängu. 21. augustil oli Elva Cupil mängimise kord käes 2011. aasta vanusegrupi poistel, kes tegid tubli tulemuse ühe mängu võitmisega viiest. Ning 24. augustil mängisid samal turniiril ka 2013. aasta vanusegrupi poisid, kel õnnestus samuti vastased alistada kõikides mängudes. Järgmine mäng ootab 2011. aasta vanusegruppi ees juba 22. septembril Põlvas ning

FC Valga alustab uut hooaega

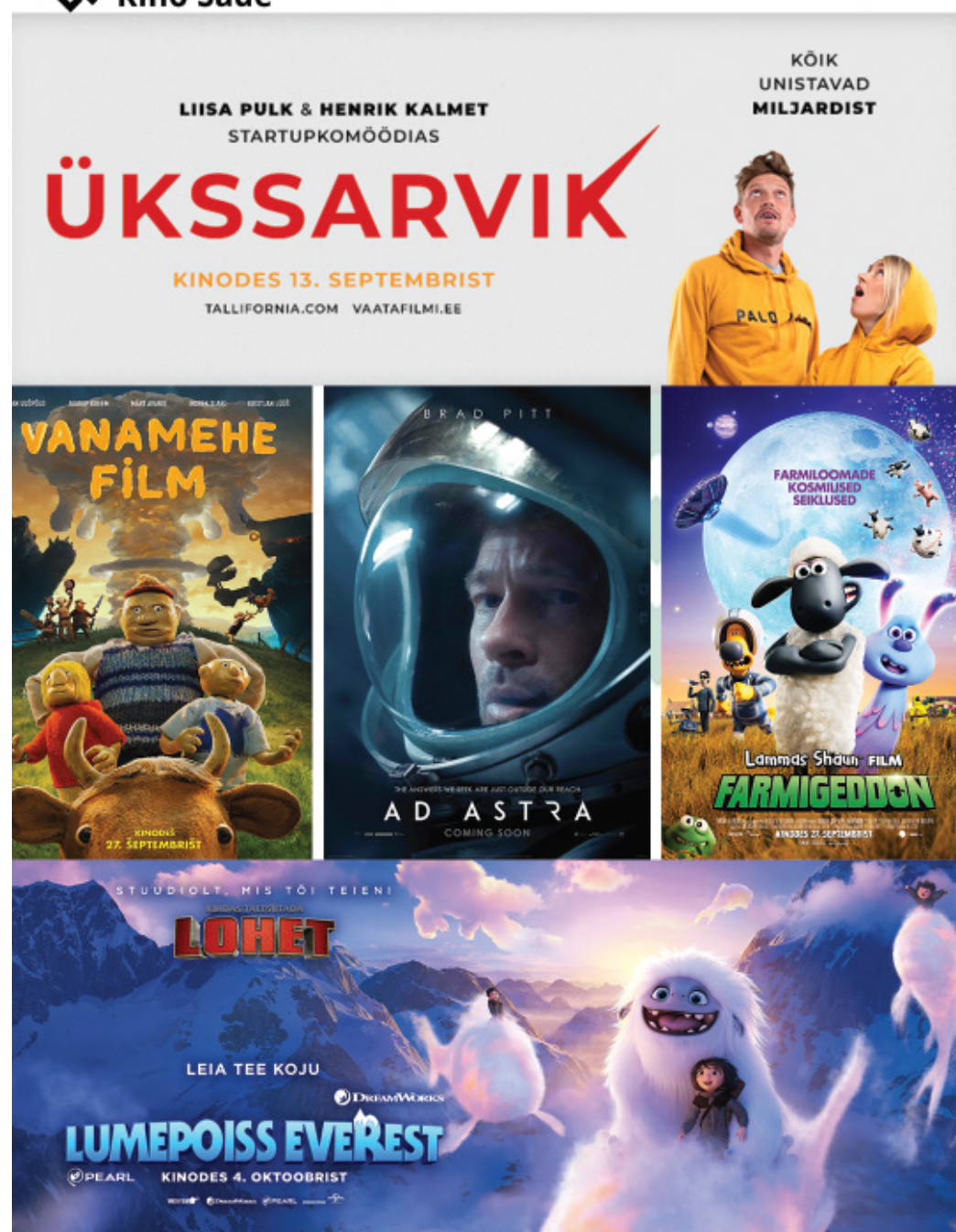
23. novembril sõidetakse Tallinnasse, et osaleda suurvõistlusel FC Flora Nike Cup.

Jalgpalliklubi FC Valga alustas oma tegevust 2017. aasta märtsis ning klubis tegutseb neli treeninggruppi. Trennis käivad lisaks koolipoistele ka lasteaiapoised. Kuna lasteaias käivate laste huvi jalgpallitrenni vastu on suur, siis avatakse sel sügisel veel üks lasteaiapoiste treeninggrupp. Täpsemat infot treeningtundide toimumise ning tundidesse registreerimise kohta saab küsida peatreenerilt Sergei Ivanovilt telefonil 5558 8143.

Valga jalgpalliklubi FC Valga tänab kõiki oma toetajaid ja abistajaid!

www.kino.valga.ee

KAVA ja rohkem infot www.kino.valga.ee

Liigsed ja lagunenud hooned tuleb lammutada

Aktiivselt tühje maju lammutav Valga valiti riigi pilootprojekti, millega otsitakse lahendusi kahanevate linnade korterimajanduse probleemidele. Valga väiksemaks muutmine pakub aga huvi ka maailmale – järgmise aasta Veneetsia arhitektuuri biennaalil saab näha Aasa 1 kortermaja lammutamist.

Valga linna elanikkond on viimaste 30 aastate jooksul vähenenud umbes kolmandiku võrra ning teistes valla asulates on lugu sarnane. Vähem inimesi tähendab ka väiksemat vajadust neid teenindavate hoonete ja eluruumide järele. Kuigi Valga on viimastel aastatel aktiivselt üleliigseid maju lammutanud, on halvas seisukorras hooned siiski liiga palju.

Kui midagi on rohkem kui selle järele nõudlust, toob see kaasa madala turuhinna. Maa- ja metsamajanduse ameti andmetel maksis Valgas müüdud korteri ruutmeeter eelmisel aastal keskmiselt 130 eurot. See on väga madal hind isegi Kagu-Eesti kontekstis. Isegi kui arvestada, et Valgas mõjutavad keskmist hinda kohtutäiturite müüdavad odavad „kõdukorterid“, jääb elamiskõlbliku kolmetoalise paneelmaja korteri hind Valgas siiski vahemikku 15 000 – 20 000 eurot.

Nii madal kinnisvarahind mõjutab kogu valla arengut. Esiteks ei taha erasektor elamispindadesse investeerida. Ettevõtjatel ei tasu majade korrastamine või ehitamine ära, sest piltlikult öeldes maksab tellis poes samapalju nii Tallinnas kui Valgas, kuid siin ei ole võimalik panustatud summat tagasi teenida. Kui aga kortermajadesse pika aja jooksul ei investeerita, halveneb korterite seisukord ja kvaliteetseid kortereid on üürimiseks või ostmiseks üha raskem leida. See ongi juba tinginud paradoksi, kus nõudlus Valga üüriturul ületab pakkumise või ei vasta pakutavade korterid üüriliste nõudmistele. Teine negatiivne mõju seisneb selles, et pangad ei taha Valgas kinnisvara tagatisel laenu anda. Sama suure sissetuleku ja varalise seisuga inimene Tartus saab maja ehitamiseks või korteri ostmiseks laenu, aga Valgas ei saa. See seab piirangud nii hoonete korda tegemisel kui ettevõtete kasvuks.

Järelikult on vaja, et kinnisvara hind tõuseks. Selleks tuleb vabaneda üleliigsetest ja halvas seisukorras hoonetest, mis praegu

hinda alla kisivad. Valga vallas räägime hinnananguliselt viiekümnest kortermajast, mis tuleks lammutada. Kuid see on väga keeruline, sest ligi 99 % elamispindadest kuuluvad eraisikutele. Vallavalitsus saab täna lammutada ainult neid maju, mis kuuluvad täielikult vallale ning korterite sundvõõrandamine on keeruline ja kulukas. Möödunud kevadel alustasime probleemide lahendamiseks riigiga läbirääkimisi ning hiljuti saimegi hea uudise, et meid meid valiti koos kahe Ida-Virumaa omavalitsusega uude pilootprojekti.

Rahandusministeerium soovib läbi viia kahanevate omavalitsuste elumajanduse näidisprojekti, mille raames otsitakse võimalusi poollühjades majades elavate inimeste ümberasustamiseks ning halvas seisukorras kortermajade lammutamiseks. Projekti käigus

testitakse läbi nii õiguslikud lahendused kui tehakse ettepanekud võimalike toetusmeetmete või seadusemuudatuste väljatöötamiseks. Lähiajal saame koostöös riigiga välja selgitada, kui palju ja millised korterid on Valgas asustamata, ning luua strateegia, mida nendega teha. Pilootprojekti käigus loodame korda teha ühe kortermaja ja lammutada vähemalt kolm. Saadud kogemuste põhjal jätkame tegutsemist, kuni eluruumide kvaliteet ja hind Valgas märgatavale tõusule pöörab.

Valga valitud suund linna teadlikule ja kavalikule kahandamisele palub huvi ka mujal Eestis ja koguni maailmas. Veneetsia biennaal on maailma suurimaid ja kaalukamaid arhitektuuri sündmusi ning selle 2020. aasta Eesti väljapaneku peaesinejateks saavad Valgas Aasa tänaval asuva tsariaegse kortermaja lammutamine ning linna uus keskvaljak. Mõlemad sümboliseerivad Valga püüdusi muuta oma linnaruum atraktiivsemaks ja luua elanikele parem keskkond. Biennaali väljapanekule saavad oma panuse anda kõik. Õige pea alustame elanike tehtud fotode kogumist, mille hulgast parimaid näidatakse järgmisel aastal Veneetsias kogu maailmale. Täpsemad juhised avaldame Valga valla kodulehel www.valga.ee ja Facebookis.

Margus Lepik
Valga vallavanem

Artikkel on varem ilmunud ajalehes Lõuna-Eesti Postimees

Töökas suvi Valga valla teedel ja tänavatel

Suvi on ikka teetööde hooaeg ja nii ka Valga vallas. Sügise alguse puhul anname ülevaate, millised tööd said suve jooksul tehtud.

Kõige suuremaks tööks on ettevõtluspiirkondade ühenduste teekatete uuendamine Valga linnas (Saviaugu, Petseri ja Männiku tänavad) lepingujärgse kogumaksumusega 1 400 585 eurot, sellest riigi toetus 1 000 018 eurot. Täna on suur osa asfalteerimistöödest tehtud. Töödega ollakse graafikus ja need jätkuvad plaanipäraselt.

Tolmuwabade katete ehitust ja uuendamist on suve jooksul tehtud kokku 168 000 euro eest, sellest Tõlliste piirkonnas (Soorus, Kellil, Jaanikeses) 51 796 euro eest, Karula piirkonnas (Riisalis) 8611 euro eest, ülejäänud raha eest on tehtud töid Valga linnas. Piiri tänaval on töid tehtud alates Mäe tänavast kuni Võru tänavani, Puu tänaval Rahu ja Peetri tänavate vahel, Rükkelil tänaval, Tibina tänaval, Uus-Koidu tänaval ja Võnnu tänaval alates Tuubi tänavast Kevade tänavani.

Kruuskattega teede jooksvale remondile ja suvisele hooldusele maapiirkondades on kulutatud kokku 42 875 eurot. Tööd neis piirkondades jätkuvad.

Halvas seisundis teekatete uuendamist Valga linnas eelneva freesimisega on tehtud 4378 ruutmeetri ulatuses, millest 2000 ruutmeetrit on tehtud aastaringse hoolduse lepingu raames. Täien-

dava töö (2378 ruutmeetrit) maksumuseks on 42 804 eurot.

Lõõkaukude parandamist tolmuwabade katetega teedel ja tänavatel on tehtud kokku 15 239 euro eest, sellest maapiirkondades 3048 euro eest.

Suve jooksul uuendati lõik kõnniteed Valga linnas Puiestee tänaval maksumusega 4224 eurot. Ehitati kaks uut teetruupi ja uuendatud üks vana.

Valmis Lüllemäe jalg- ja jalgrattatee maksumusega 192 000 eurot, sellest riigi osalus on 100 000 eurot. Valga valla täiendavaks panuseks on tee valgustuse ehitus.

Projekteerimisel on Õru jalg- ja jalgrattatee projekt maksumusega 14 000 eurot. Sellele lisandub objektile jääva silla ekspertiisi maksumus.

Teve Rajamets
Meediaspetsialist

Ootame ettepanekuid valla arengukava täiendamiseks!

Valga vallavalitsus on üle vaatamas vallas kehtivat arengukava. Sellega seoses on kõigil elanikel võimalus saata kava täienduseks oma mõtteid ja ettepanekuid.

Valga valla arengukava ja eelarvestrateegia koostati 2018. aastal ning see kehtib kuni 2023. aastani. Arengukava vaadakse üle ja uuendatakse kord aastas. Kava peamine eesmärk on valla arengu ja jätkusuutlikkuse tagamine ja elanike rahulolu, et vallarahval

oleks ühtviisi hea elu nii maal kui linnas. Samuti on arengukavas sõnastatud eesmärgid ning tegevused aluseks erinevatele projektidele.

Oma ettepanekud võib saata hiljemalt 1. oktoobriks 2019 e-postile: mare.raid@valga.ee või kirjalikult aadressile Puiestee 8, Valga.

Kehtiva arengukava leiab veebiaadressilt www.valga.ee/arengukavad

Valga valla planeeringute teated

Detailplaneeringu algatamine

Valga Vallavolikogu 30.08.2019. a otsusega nr 120 algatati Valga linna Viljandi tn 82c krundi ja selle lähiala detailplaneeringu koostamine. Sama otsusega jäeti algatamata detailplaneeringu koostamiseks keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Algatatud detailplaneeringu koostamise eesmärk on Viljandi tn 82c krundile ehitusõiguse määramine tootmisettevõtte hoonete rajamiseks ja vajaliku juurdepääsutee asukoha määramine ehitiste toimimiseks.

Planeeringuala suurus on ligikaudu 3,3 ha. Planeeringuala asub Valga linna ja Jaanikese küla piiril Rükkelitootmis- ja ettevõtlusalal. Krundi naabruses on tootmis- ja ettevõtlusalale iseloomulikud tegevused, krundi struktuur ja hoonestus. Jaanikese küla poolt piirneb krunt maatulundusmaaga. Planeeringu koostamisel tuleb

arvestada, et krundi naabruses asub ka tegutsev põhikool (Viljandi tn 82). Kuigi planeeritav krunt asub logistiliselt heas asukohas, Viljandi tänava ja Transpordi tänava vahetusläheduses, puudub krundil otsene juurdepääs tänavale.

Valga linna üldplaneeringu kohaselt on piirkonda kavandatud äri- ja tootmismaamaakasutuse juhtfunktsiooniga ala. Kooli toimimiseks on üldplaneeringus Viljandi tn 82 krunt määratud ühiskondlike ehitiste jaoks. Üldplaneeringuga määratud maakasutuse juhtotstarbed annavad edaspidiseks maakasutuseks põhisuunad. Detailplaneeringus krundidele määratud kasutamise sihtotstarvetega täpsustatakse maakasutuse põhisuundad ja piire. Valga linna üldplaneeringuga on kavandatud ka Viljandi tn 82c krundile juurdepääsutee asukoht, mida detailplaneeringuga tuleb täpsustada. Valga linna üldplaneeringus on

märgitud Kelli oja kalda ehituskeeluvöönd 25 m. Arvestades algatatava detailplaneeringu eesmärgiga, Valga linna üldplaneeringuga, planeerimiseseadusega ja looduskaitseadusega, sisaldab detailplaneering üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut Kelli oja kalda ehituskeeluvööndi vähendamiseks.

Üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut sisaldava detailplaneeringu koostamisel tuleb anda eelhindang ja kaaluda keskkonnamõju strateegilist hindamist. Koostatud eelhindangu kohaselt ei kaasne kavandatud detailplaneeringu elluviimisel olulist keskkonnamõju, mis võiks ületada tegevuskoha keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervist ja vara. Kavandatava tegevus toetab Rükkelitootmis- ja ettevõtlusalala eesmarke. Detailplaneeringus kavandatud tegevusel puudub

oluline mõju valguse, soojuste, kiirguse, lõhna ning õhusaaste osas. Jäätmete, müra ja vibratsioon võivad suureneda mõningal määral ainult ehitusperioodi ajaks. Nimetatud mõjud on ajutised, valdavalt vaid ehitusaegsed ning kaovad peale ehituse lõppemist. Kavandatava tegevuse alal puuduvad looduskaitsealad ja kaitsealused üksikobjektid. Võttes kasutusele vastavaid meetmeid ehitustöödel, on võimalik leevendada negatiivseid mõjusid ja minimaliseerida õnnetuste ilmnemise võimalust. Kavandatava tegevusega ei kaasne ka kumulatiivset ega piiriülest mõju.

Detailplaneeringu algatamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise otsusega on võimalik tutvuda Valga valla veebilehel www.valga.ee.

Lenna Hingla

Planeeringute juhtivspetsialist

RAKVERE TEATER 80

Aldo De Benedetti

**KAKS
TOSINAT
TULIPUNAST
ROOSI**

Itaalia komöödia

Lavastaja Giorgio Bongiovanni (Itaalia)
Osades Liisa Aibel, Margus Grosnõi,
Silja Miiks, Eduard Salmistu

R, 27. sept kell 19 Valga kultuurikeskuses

rakvereteater.ee piletimaailm.com 32 95 444

www.saag24.ee

SAAG 24

Leiad meid ka Facebookis!

**ELVA - OLEREXI TANKLA VASTAS
VALGA - VALGUSFOORI JUURES
OTEPÄÄ - TECHNE TÖÖKOJA KÕRVAL
VILJANDI - RAEI AUTOKESKUS**

Hea pesuvõimekusega
pesur nõudlikule kodukasutajale
kodusteks puhastustöödeks!
**Komplektis
rotojet pesudüüs
raskema mustuse
eemaldamiseks,
pesudüüs
ja pesuaineotsik paagiga**
229 €
~~279 €~~

**RENDIME
AIATEHNIKA**
Mullafrees
Oksapurustaja
Kõrglõikur
Hekipügaja
Muruõhutaja
jpm.

**ROBOTNIIDUKID JA
MURUTRAKTORID
HEA HINNAGA!**
**KÜSI PAKKUMIST
ESINDUSEST!**
Pakume ka paigaldust

HOOLDUSESSE
ON OODATUD VEEL:
**MOOTORSAED
TRIMMERID
VÕSALOIKURID
HEKIPÜGAJAD
SURVEPESURID
MULLAFREESID**

**VÄIKETEHNIKA REMONT JA
HOOLDUS!**
**TOO OMA
NIIDUMASIN
HOOLDUSESSE
JUBA TÄNA!**

VAHETAME MASINAL:
MAHLAD, FILTRID, RIHMAD,
VAJADUSEL KA
VÄSINUD KONDID
JA
KULUNUD LIIGESID!

Puurvesi
PUURKAEVUD

www.puurvesi.ee

- Puurkaevude ja maasoojus-puuraukude puurimine, projekteerimine ning hooldus.
- Vee- ja kanalisatsioonitorustiku rajamine, reoveemahutite, septikute, biopuhastite, süvaveepumpade ja veefiltrite paigaldus ning hooldus.

+372 5569 4310; taavi@puurvesi.ee **puurvesi**

METSAINVEST
www.metsainvest.ee

KASVAVA METSA OST

KINNISTUTE OST

PÕLLUMAA OST

 Vallikraavi 2, Tartu

 +372 55 40 150

 info@metsainvest.ee

 metsainvest

Vanametalli
KOKKUOST
ALATI HEAD HINNAD
5198 1222
PETSERI 38A, VALGA
www.tolmets.ee

KÜTTEKOLDED ja KORSTNAD KORDA!

Tellige varakult kütteseadmete puhastus ja remonttööd!

Valga Tuletõrjeühing

- Korstnapühkimisteenus tolmuimejaga
- Pottsepatööd (korstnad, pliigid, ahjud jne)
- Kortermajade ventilatsioonisüsteemi puhastamine
- Tulekustutite ja suitsuandurite kontroll, hooldus, müük

Valga, Puiestee 2, E-R 8-17
Tel 5333 5233, 766 1009 ja 521 0357
valga.tuletorje@gmail.com

PUURKAEVUMEISTRID

Puurkaevude ja -aukude projekteerimine, puurimine ning likvideerimine. Vee- ja kanalisatsioonitorustike, septicute ja süvaveepumpade paigaldus.

Lisainfo tel **52 69 604**
www.puurkaevumeistrid.ee

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseada piiranguvööndis.

Tel: 56 111 900

REKLAAMI VALGA TEATAJAS

kuldne@kuldne.com,
53736992
Hinnad soodsad!

OÜ ETEST PR
ostab metsa- ja põllumaad.
Tel 50 45 215,
51 45 215,
info@est-land.ee

Haudade sügishooldus

tel 5617 1112

Kalmehoodus.com

Tasuta koolitused 2019.a sügis

Teeninduslane inglise keele (A2) - 100 tundi, Valga

Pagaritöö täienduskoolitus - 80 tundi, Puka

Floristika algkursus - 100 tundi, Valga

Keevitaja algkursus - 120 tundi, Valga

Raamatupidamise algkursus alustavale ettevõtjale/raamatupidajale -60 tundi, Valga

Ettevalmistav kursus koka 4. taseme kutseeksamiks - 64 tundi, Valga

Tehniline joonestamine (AutoCAD) - 40 tundi, Valga

Valgamaa Kutseõppekeskus, Loo 3
Info ja registreerimine tel 5300 8085, koolitusevkok.ee
www.vkok.ee/kursus/

ALUSTAVA ETTEVÕTJA BAASKOOLITUS VALGAS

algab 25. septembril

Koolitus annab vajalikud baasteadmised potentsiaalsetele, alustavatele ja vastalustanud ettevõtjatele ning loob oskused oma ettevõttega alustamiseks ja ettevõtlusega tegutsemiseks.

Koolituse kestus on 7 päeva (56 akadeemilist tundi) ning koolituse mahule lisanduvad iseseisvad kodused tööd. Koolitused toimuvad tööpäeviti.

Toimumiskoht: Valgamaa Kutseõppekeskus, Loo 3, Valga

Toimumise aeg: 25. ja 26. september, 10. ja 11. oktoober, 16. ja 17. oktoober, 6. november 2019 kell 9.45 -17.00

Osalemistasu: 50.- eurot, sisaldab koolitusmaterjali ja kohvipause

Koolitust korraldab SA Valgamaa Arenguagentuur.
Lisainfo ja registreerimine: ettevõtluskonsultant Sade Otsa, tel 5564 0054, e-mail sade.otsa@valgamaa.ee

MAAKONDLIKE ARENDUSKESKUSTE VÕRGUSTIK

VALGA BETOON

Vajad betooni? Meie aitame!

AASTARINGSELT!

VILJANDI TN. 82C, VALGA +372 5883 9223 info@valgabetoon.ee, www.valgabetoon.ee